

اسلام

دانشمندان و نویسندگان خارجی درباره اسلام و مسائل مختلف آن کتابهای متعددی نوشته اند ولی متأسفانه در اثر عدم اطلاع کافی از حقایق اسلامی و یا انتخاب بعضی از مدارک غیر معتمد در مطالعات اسلامی خود خیلی از حقایق تاریخی و علمی و ... را وارونه جلوه داده اند .

کتاب «اسلام» (از سری چه میدانم؟) نیز از جمله کتابهایی است که در باره اسلام نوشته شده اما خالی از اشتباهاتی نیست .

این کتاب که در ۱۲۰ صفحه توسط نویسنده خارجی بنام «دومینیک سوردل» نگارش یافته است و آقای «حسینقلی حسینی نژاد» آنرا به فارسی ترجمه کرده است ، ما در این مقاله قسمتهای جالب و صحیح و حساس آنرا از نظر خوانندگان گرامی می گذرانیم . ممکن است پاره ای از مطالب را در کتابهای تاریخ اسلام که بدست خود مسلمانها نگارش یافته ملاحظه کنید اما نکته جالب در این مقاله اینست که آنها را از زبان یک نفر خارجی می شنوید .

اشاره اجمالی

شخصیت ممتاز نبی اکرم و تاریخ وقایع حیات درخشان و پر برکت آنحضرت ، بقدری

عمیق و در عین حال مبهم است که این بیان مختصر گنجایش ادای حق مطلب را چنانکه باید و شایسته ندارد ولی آنچه در اینجا می توانیم باجمال بآنها اشاره کنیم مطالب زیر است :

مطابق نوشته کتب معتبر تاریخ رسول اکرم (ص) در هنگام کودکی پدر و مادر خود را از دست دادند و عبدالمطلب جد آنحضرت و سپس عمویش ابوطالب بنگاهداری و حراست وی اقدام کردند و بعد از اینکه بجد بلوغ رسید با عموی خود برای تجارت ، مسافرت های بشام می نمودند و بقدری در امور تجارت ، امانت و درستی بخرج دادند که بمحمد امین ملقب شدند و همین صدق و صفا و امانت داری وی که جزئی از صفات عالیله وی بشمار می - آمدند سبب شد که از طرف زنی بنام خدیجه که بمدآذن پیغمبر شد برای تجارت بشام مسافرت کرده و داد و ستد بنمایند .

از ناصیه مبارک آنحضرت از همان او ان کودکی ، نور نبوت و رسالت کاملاً هویدا بود و قبل از اینکه تاج پرافتخار نبوت را بسر خود بگذارد در دامنه کوهها و در میان غارهای خلوت دور از چشم هر انسانی ، در دل شب های تاریک که چشمها همه در خواب اند ، بعبادت و اطاعت و تهذیب روح برای پذیرش مقام وحی الهی می پرداخت ، برای آنحضرت در این دوران انزوا و تهذیب روح حالاتی عجیب نقل شده است که در کتب تواریخ بمفصیل بیان گردیده و بجهت اختصار از ذکر آنها خودداری می شود .

طریق ارتباط وی با خدای جهان تنها توسط وحی و الهام بوده است ، و بموجب اخبار وارده ، در هنگام فرود آمدن وحی ؛ حالات خاصی پیدای کرد و قرآن مجید کتاب آسمانی اسلام نیز مجموعه وحی هائی است که از طرف خدا در مدت ۲۳ سال دوره رسالت وی بر پیغمبر فرود آمده است و همان ترتیبی که از طرف خدا آیات قرآنی توسط جبرئیل بر پیغمبر وحی می شده ؛ بهمان ترتیب نیز بر مردم ابلاغ می شده است . نبی اکرم با آیات قرآن پایه های مذاهب قدیم و نظم کهنه و فرسوده اجتماع آن عصر را بکلی لرزاند و از لحاظ سطح فکرو طرز تفکر و از لحاظ ایجاد سیستم حکومت عادلانه و تهذیب اخلاق و روح و عقاید پاک دینی خالی از خرافات ، انقلابی عظیم در عربستان ایجاد نمودند و از اینرو همواره از شکنجه و آزار مردمی که در خلاف این انقلاب سیر می کردند در امان نبودند و مسافرت های دسته جمعی مسلمانان آنروز بنواحی مختلف عربستان از حبشه و طائف و مدینه بمنظور جلو گیری از گزند مشرکین صورت می گرفت .

پیامبر اسلام در طی ۲۳ سال مدت نبوتش ، جنگهای فراوانی (جنگ بدر - جنگ

احد جنگ خندق و غزوه خیبر و ...) با مشرکین بت پرست مکه و یهودان و نصاری انجام داده است و مسلمین و لوائیکه در بعضی از جنگها (مثل جنگ احد . . .) از لشکریان مشرکین شکست خوردند و لیکن رو بهم رفته پیر و زیبای قابل تحسینی عاید مسلمین گردید و بدین ترتیب پایه های حکومت جهانی اسلام در سراسر خاک عربستان بزمین زده شد . دوائر فعالیت خستگی ناپذیر و جانپازی فوق العاده مسلمانان صدر اول اسلام و سپس بوسیله رهبران مذهبی بعد از وفات پیغمبر مستحکم گردید و لذا می بینیم که پیغمبر اسلام با اینکه بیش از ۶۳ سال عمر نکردند و در سال دهم هجرت بعالم بقاء رحلت فرمودند ؛ نهال اسلام در اثر درایت و کفایت مسلمانان جانپاز و فداکار بر شد و نمو خود ادامه داد .

دنیای اسلام تا قرن نوزده

حکومت اسلامی که بدست توانای پیامبر اسلام و فداکاری مسلمانان مبارز و مجاهد بنیان گذاری شده بود ، بعد از وفات آنحضرت دچار بحرانی عجیب گردید و اختلاف فاحشی در امر جانشینی آنحضرت میان مسلمانان پدید آمد و بالاخره ابوبکر بر مسند جانشینی پیغمبر نشست و مدت ۲ سال و ۳ ماه و ۱۰ روز بر جهان مسلمانان آنروز حکومت کرد .

بعد از وی عمر بنا بر تعیین ابوبکر بجای وی خلیفه مسلمانان شد و مدت ۱۰ سال و ۶ ماه که عمر خلیفه مسلمین بود فتوحات زیادی بوقوع پیوست و بعد از وی نیز عثمان بن عفان از طرف شورای ۶ نفری که برای تعیین خلیفه مسلمین تشکیل یافته بود برای خلافت بجای عمر انتخاب گردید و در حدود ۱۲ سال حکومت کرد و بعد از کشته شدن عثمان بن عفان علی علیه السلام بخلافت رسید و در مدت ۵ سال و ۳ ماه خلافت خود ؛ یک نظام صحیح اجتماعی و سیستم حکومت اسلامی را که دین اسلام به پیروان خود انجام آنرا دستور می داد عملی نمود و آنها را از صفحه ذهن و خیال در عالم خارج پیاده کرد و در مدت خلافت وی جنگه های متعددی (از قبیل جنگ جمل و صفین و ...) میان طرفداران وی و دشمنان اسلام (معاویه و طلحه و زبیر و ...) واقع شد .

حکومت شوم بنی امیه

از دیر زمانی که اختلافات شدید و جنگ و خونریزی در میان خاندان شریف هاشم و بنی امیه در عربستان جریان داشت ، در زمان خلافت علی علیه السلام نیز میان لشکریان اسلام و سپاهیان معاویه ادامه داشت .

معاویه برای استحکام پایه های سلطنت شوم خاندان بنی امیه اصل سلطنت را برخلاف سنت پیغمبر و سایر خلفاء بعد از وی ، در خانواده خود موروثی نمود و پزید را (که در شرارت

دست کمی از پدر خود نداشت) بسلطنت انتخاب کرد .

در زمان سلطنت خاندان امیه با اینکه فتوحات زیادی در باختر (فتح طرابلس) و در مغرب با ایجاد قیروان و تسلیم قطعی افریقای شمالی (۷۰۷ - ۶۹۷) و حمله بر اسپانی و فرانسه و فتح ایران و اشغال افغانستان (۶۵۱) و ترکستان چین و نفوذ در سند و پنجاب ، واقع شد ولی انحراف عظیمی از اصول مقرر اسلامی و کشت و کشتار بیرحمانه شخصیت های برجسته اسلامی مانند حسین بن علی علیه السلام و یارانش در زمان خاندان بنی امیه بوقوع پیوست (و چنان صفحات تاریک پر رنگی تاریخی پدید آورد که تا ابد قابل شستشو نیست) این گونه اعمال شرم آور زمینه انقراض این خاندان را فراهم آورد و بالاخره کاخ حکومت ظلم و استبداد مطلق خاندان امیه در اثر شورش که در خراسان توسط اولاد عباس عم پدیده بر سرداری ابو مسلم خراسانی و یکمک نهضت شیعیمان بر پاشد منقرض گردید و خاندان بنی عباس زمام حکومت مسلمین آن روز را در دست خود گرفتند .

حکومت خاندان بنی عباس - خلفای فاطمی و ...

کارهای مهمی که در دوران حکومت و خلافت بنی عباس که در حدود ۳۰۰ سال بطول انجامید و بالاخره بدست ترکان سلجوقی منقرض گردید بقرار ذیل است :

۱ - خلفای عباسی در اداره دستگاه حکومت خود از ایرانیان استفاده کرده و دستگاه اداری نیرومندی بوجود آوردند .

۲ - اصل خلافت در میان خاندان شاهی بنی عباس مثل خاندان بنی امیه موروثی بود و بهیچ وجه پای بنده اصول اسلامی نبودند .

۳ - بنده که در زمان حکومت خلفای عباسی پایتخت مملکت وسیع اسلامی بود ، مرکز فعالیت علمی و عقلی شده ، و علوم دینی و مباحثات مذهبی و تشریحی و بازار ترجمه کتب فلاسفه یونان بخصوص در زمان خلافت مأمون توأم با فعالیت های اقتصادی ، رونقی بسزا داشت .

۴ - دوران سقوط و انحطاط حکومت خلفای عباسی از قرن ۱۴ میلادی شروع می گردد و عواملی که در افول آفتاب خلافت آنها مؤثر بود بقرار زیر است :

الف - انقلاب شیعیمان در حجاز در سال (۷۶۲ - ۷۸۶) میلادی و توسعه آن در عراق
ب - تسلط دوران ترک و محافظین خلفاء و عدم تعادل اجتماعی موجود در اثر توسعه ناگهانی اقتصاد .

ج - استقلال حکومت اندلس و ظهور دربارهای مستقلی در مغرب مثل دربار رستمیه و

ادریسه درمراکش.

د - ظهور دربار طاهریه (۸۷۳ - ۸۲۰) و صفاریه (۹۰۲ - ۸۷۳) و پیدایش دولت طولونیه (۹۰۵ - ۸۷۵) در قسطنط و سامانیه (۹۰۲ - ۹۹۹) و دربار اخشیدیه (۹۶۹ - ۹۳۵) و دربار حمدانیه سیف الدوله در حلب (۹۶۷ - ۹۴۴) و پیدایش خلافت آل بویه (احمد آل بویه - عضدالدوله - رکن الدوله) .

موقیمیکه خلافت ۳۰۰ ساله بنی عباس در اثر ظهور دربارهای مختلف در بلاد مختلف کشور اسلامی آنروز رو بضعف و نیستی می گرائید نهضتی از طرف شیعیانی بنام خلفای فاطمی و شورشی دیگر از طرف عبدالرحمن آخرین خلیفه فراری بنی امیه در انداس برپا شد و با حکومت مرکزی بغداد بمخالفت برخاستند ولی دیری نپائید که این دو نهضت نیز بدست ترکان سلجوقی در سال (۱۱۷۱) میلادی منقرض شد .

ترکان سلجوقی که در ارتش غزنویان خدمت می کردند ، بر پادشاه خود شوریده و دولت سلجوقی را ایجاد و در حدود دو قرن و نیم بر کشوری مرکب از سوریه و بین النهرین و ایران و ارمنستان و آسیای صغیر حکومت نمودند تا اینکه هجوم ناگهانی مغول و خاندان ایوبی طومار حکومت دوست و پنجاه ساله آنها را درهم پیچید .

پادشاهان مغول (چنگیز خان ۱۲۲۷ - ۱۱۶۷ و هلاکونواده چنگیز و ..) که از نیمه قرن (۱۳) الی قرن ۱۴ حکومت می کردند ، بر ترکان سلجوقی و خاندان ایوبی در مصر غلبه کردند و امپراطوری عظیمی مرکب از مغولستان و چین و ترکستان و ایران و عراق بوجود آوردند و جنگ ملیبی رادامن زدند و سرانجام خود آنها توسط ترکی مسلمان بنام تیمور لنگ منقرض شدند و خاندان تیمور نیز بنوبه خود توسط خاندان شاهی صفویه از بین رفتند (۱۷۳۶ - ۱۵۰۱)

و در سال ۱۵۰۰ میلادی سه دولت بزرگ در یک زمان : مغول در هندوستان ، صفویه در ایران و دولت آل عثمان در آسیای صغیر بوجود آمد .

مغولها در هندوستان در حدود ۲۰۰ سال حکومت نمودند و این حکومت بزرگ در قرن ۱۸ بتحرک انگلیسها و فرانسویان بچند حکومت کوچک محلی تقسیم گردیده و بالاخره باستعمار اروپائیان درآمدند .

خاندان صفویه نیز در اثر هجوم افغانها منقرض شد و مملکت ایران دچار هرج و مرج گردید و این هرج و مرج تا زمان پادشاهان قاجار ادامه داشت .

امپراطوری عثمانی نیز که (۶) قرن بطول انجامید در اثر فشار ارتش و بازرگانان اروپا دوره انحطاط خود را از قرن ۱۸ آغاز کرد و راه تجزیه را پیش گرفت .
(قسمت دوم این بحث در شماره آینده مطالعه فرمائید) .